

Kedves Órák

SZÉPIRODALMI, GAZDASÁGI ÉS ISMERETTERJESZTŐ
KÉPES HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
VII. ker., Kertész-utca 35. szám
Ide intézendők az előfizetések, legzélszerűbben posta-
utalvánnyal, levelek, reklamációk stb.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
FARAGÓ SIMON.

Előfizetési árak
a regénymelléklettel együtt:
Egész évre **6 frt.** — Félévre **3 frt.**
Negyedévre **1 frt 50 kr.**

Regény.
(2. folytatás.)

Ahogy kezdték, úgy végezték.

Írta: **Tolnai Lajos.**

MÁSODIK FEJEZET.

A sötét múltból.

De azt tudom. Giza, igazítsd meg a hajadat,
mind a szemedbe hull.

— Ah, be nagyszerű szemek! Junóiszemek.

— A leány nem csúf.

— Ah, elragadó.

— És hova festené maga
azt a képet? Kinek?

— Ó Felsőge a király sza-
lonja számára.

Az asszonyság elgondolko-
zott, s hol a leányt nézte, hol
a festőt.

— Majd beszélék az öre-
gemmel.

— Mi az, mi az, mama? for-
dult a vastag pék a felesége felé.

— Mire mentél a Krisztu-
soddal?

— Én rendben vagyok. Ge-
deon öcsém megfaragja. Nagy-
szerű Krisztuskánk lesz, hogy
esodájára jár a vármegye. De
félfüllel mintha úgy vettem
volna ki, hogy valamit te meg
festetni akarnál.

— Az még nincs eldöntve.

— Oh, esedezem — hajlongott és tördelte a

kezeit Virágzó Aladár ur, megragadva az alkalmat,
hogy most már csakugyan a nagy czél felé lépjen.
Felsőgeesen fogom megfesteni ő nagyságát.

— Engemet? Mit? Nem bánom — esucorít-
gatta fakó száját a vastag
pékné.

— Oh, az még nagyszerűbb
lesz — csókolta a hevülésnek
induló asszonyság rongyos, zsi-
ros keztyüs kezeit az akadémiai
festő ur, legbiztosabb tudatában
annak, hogy most már két ma-
darat fogott.

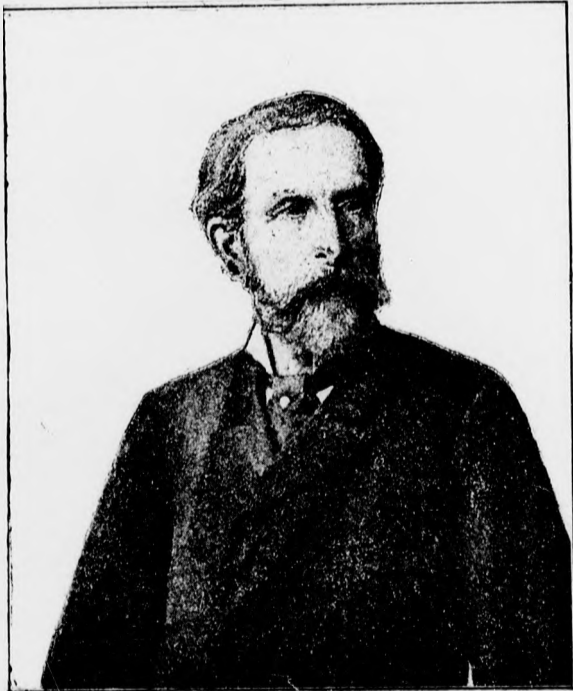
— Én pedig egy klasszikus
monológot fogok írni Gizella
nagysám számára, melyet egy
városi hangversenyen mutatunk
be a legszebb elit közönségnek.
Nagy Imre barátommal fogom
betanultatni. Remek lesz, ah,
az valami remek lesz.

A konduktor mászkált az
utasok közt és szedte be a leg-
közelebbi állomáson kiszállan-
dóktól a jegyeket.

A pék család át is nyujtotta.

— Papus — szólt lehető lágyan a pékné —

ha már ezek az urak velünk jöttek ideig — mi? mi?

Tóth Vilmos.

— Rád bízom mama, nekem a Krisztusra ugyis kötésem van már.

Morzsolta vaskos ujjait a pék, mintha körmeiről egy kis maradék tésztát akart volna letisztogatni.

— Akkor legyenek az urak vendégeink. Ugy-e papus, a kerti lakásban nagyon jól elhelyezhetjük őket.

— Pompásan, legalább kikergetik azt a sok szemtelen egeret.

A művész urak nevettek, és a viccezet igen kitünőnek találták.

Kellemes és igen barátságos mozdulatok közt törekedett mindenik művész segítségére lenni a pék családnak, főképp az asszonysággal éreztették magas hódolatukat. Virágzó ur ragadta karjára, mialatt oda sugta Horáciz urnak, hogy az a kisasszonyt vezesse. A papa a szobrászszal maradt hátul.

Mivel az állomásnál váró kis félhintó a pék család számára is igen szűkös lehetett: úgy osztotta el a nagyságos asszony a társaságot, hogy Virágzó Aladár ur kapta a hátulsó ülést a mama mellett.

— De az isten szent szerelmére, nagyságos asszonyom — szabadkozott a festő — ez a hely Gizella nagysámé.

— Maga oda ül, a hova én mondom. Giza, te ülsz velünk szemben, ez a hely ugyis a te helyed, Horáciz ur felül a kocsis mellé. Férjem, a szobrász urral, a kerten át begyalogol.

Azzal gyorsan ki-ki helyet foglalt, s a porfellekben, a magas nyárfák között, eltűnt a hintócska.

A pék letért a kocsitúról a rétre, kihuzta zsebéből pipáját, rágyújtott egész otthoniasan, míg szivartárczáját átnyújtotta a szobrásznak.

— Öcsémuram, van ám ott jó szivar is. Tudja, én minden vendégem számára vagy a fogához — ha szeretem, vagy a rangjához való szivart tartok. Öcsém, válaszsza ezt itt. No, most mehetünk. Itt a gyufa is. Megálljon, megálljon, az isten megfizet, a szivara végét levágom. A főispánné szivarvégeket gyűjt az árvák számára. Egyebet ugy sem ad, mert rettenetes fukar. Ha bolond, hadd legyen; jó az, ha az asszonynak mégis nincs annyi esze, mint a férfinak. Lássá, mi lett volna én belőlem, ha csak annyi a sütnivalóm — kopogtatta horgas ujjával a horpadt homlokát — mint a feleségemnek.

A szájára ütött.

— Ej mit, nem szégyenlem, a mi voltam; eszem, szorgalmam által vittem annyira, a mennyire jutottam. Kezdtém az utczaseprésen, mert azt jobban fizették, mint a péklegénységet. Megszereztem a felügyelőm jóindulatát, a ki egy vén, beteg ember volt és pedig valamikor ügyvéd, házbirtokos, meg az isten tudná még, hogy mi — s rám bizta az egész kerületet. Ült a korezmában, csak akkor került elő, mikor érezte, hogy jön a főfelügyelő. Hát elárulhattam volna. Megteszi ezer ember, nem igaz? Nem tettem, de még haza is kísértem ráadásul. Derék, szőke leány főzte a kis vacsorát. Ott marasztottak. Mikor épen vártam volna, hogy egy kis beszélgetésre kerül a sor a leánynyal: hát se hire, se hamva.

— Hol van a kisasszony? kérdém.

— Hivatalban.

Hm; hivatalban, ilyenkor? Nyomdászleány lesz, gondolám. Elmentem másszor is, sokszor, de azt soha nem tudtam ki, hogy a hivatala hol van. Egyszer annak is kikerült a sorja. Fiakkeroslegény lettem. Hát egy öreg urat szállítottam egy híres házba, a Ráma-utezában. Nyilik a kapu, én a nyiláson bekukkantok — jó, jó Vermes, csak haladjon, oda kerülünk mindjárt — integetett a pék egy kurta szőke, alázatos modoru üzletembernek, ki 25—28 éves lehetett. Hát — folytatá a pék — én bekukkantok az ajtón, és kit látok egy üveges bódében? Julesa kisasszonyt. Tyhü, terringettét! hát itt az ő hivatala.

Amellett megismert, és nyájasan köszöntött.

Most már tudtam, hogy állunk. Vakartam a fejemet, hogy uram Jézus, foltoztad volna inkább a rabok ruháját, csak ilyen helyre ne kerültél volna. Hát én becsületes voltam. No hát annyi! De a szívem fájt, rettenetesen fájt. Ez annak a fiatal embernek az anyja — mutatott egy kis élénk asszonyra, a ki hirtelen kezet esókolt a péknek, és titkon közölni akart vele valamit.

— Oda kerülök Vermesné, csak menjen vissza az irodába.

— A plébános urhoz küldtem a fiamat, az ebéd három óra tájt lesz. Eljön a fővadász is, a szolgabíró ur is. Mindenki ott lesz a kastélyban.

— Jó, jó, csak menjen. Lássá — fordult a szobrászhoz — ilyen az asszony. Egész héten korpán tartaná a házat, s ha vendéget fogad: ide gyűjtené a félvilágot. Neki pompázni, ragyogni kell. Hol is hagytam? Ugy, a szívem fájt. Egy hónapig, kettőig nem mentem a házhoz. Hanem a szívem végre is oda kényszerített.

Egyedül volt otthon Julesa kisasszony, szegényes, de esinos, tiszta lakásban. Uram, csak annyit mondok, minden embernek a sorsa a saját kezében van. Én most állok egy fél, fél — hát hiszen nem diesekeedésből mondom — egy félmillióig, talán, ha jól összegereblyélek mindent: továbbacsát is. Ezzel az asszonynyal kerestem mindent. Megyebizottsági tag vagyok, takarékpénztári elnök, iskolaszéki elnök, egészségügyi biztos, gazdasági alelnök a gróf mellett, a műpártolók bizottsági tagja; itt a papok keze, lába. Hát nem huzom ki magam semmiből. A kőből is olajat lehet sajtolni észszel. De hát Julesa kisasszony? Teremtette! ugy-e, mi szükség nekem itt ilyeneket eldarálnom, de nagyon ostoba vagyok; mint az ingemet, ugy kitárom a szívemet is. Azt gondolom, megver az isten, ha mindent ugy ki nem mondok, ahogy volt. Hát Julesa a feleségem, igen, erről a bolond asszonyról akarok egyet-mást elmondani.

— Jó estét! — mondok.

— Isten hozta, Kakas ur (mert akkor ugy hivtak a csúf nevemen), foglaljon helyet. Rég nem láttuk.

— Én igen.

— Hol?

Nem tudtam, hogy döfjem ki azt a rettenetes szót. Vagy nevet érte, ösémuram, vagy nem, hát én erényes voltam. Egy iskolát jártam csak, de ott én voltam a kis Krisztus. Szegény rektorom, mindig azt mondta: te belőled, fiu, nagy ember lesz. No de Julesa kisasszony. Hát mondjuk ki kurtán: ő egy nyilvános ház jegyszedője volt, azaz jegyelárusítója.

Ez, ez az asszony. Hát Gizella? Annak is megvan a története. Leányunk? Nem leányunk. Nekünk uram egy se volt. Pedig adhatott volna a jó isten, mert jobban senki meg nem becsült volna egy gyereket, mint én. Bolondulok a gyerekekért most is. Azért fogadtam el az iskolaszéki elnökséget. Isten csak a gyerekek által szól hozzám. A gyerek a föld legnagyobb áldása. A házi élet sava; a jó tészta kovásza; az élet tisztessége; a föld szeretete az ember iránt. Az uram!

— Ugyan, mit akar itt maga, Vermes? nem látja, hogy ezzel az urral —

Odahajolt Árvay ur a szobráshoz, s szinte úgy sugta a fülébe:

— Egy becs-esületes ember. A jobb kezem. Csupa tűz, munka, lelkiismeretesség —

Menjen csak, Vermes, várja ott az irodában Lammot, Schwarczot, Rothweisst, ebéd után szakítok egy kis időt.

A fiatal kis szőke ember befordult a faraktárak felé és eltűnt, de a ki vigyázta, észrevehette volna, hogy egy-egy fa mellől többször utána les főnökének és a vendégnek.

— Majd megismeri ösémuram ennek a fiunak az anyját. No, annál remekebb asszonyt még nem látott. Olyan esze van, mint egy kitanult prókátornak. Oh, a nőmmel régi ismerősök. A leányom is régebben mindennapos volt náluk. Erre, erre, — emeli magasra a kalapját Árvay ur — ott leszünk mi is azonnal. És a kis kocsí gyorsan befordul a kastély parkjára.

Virágzó Aladár alig győzi kalapjával üdvözölni a derék milliomost, valamint Horác ur is törekszik minden módon kifejezni, hogy ő társaival mindenben egy.

— Ej, ej — törülgeti fejét Arvay ur — azt se tudom, hol hagytam el. Majd lopok egy kis alkalmat, hogy a többit is elbeszéljem, ösém. Öreg ember boldog, ha az édes multakról felhozakodhatik. Nincs mit szégyeljek. Ha egy kicsit ostoba vagyok is, de jó polgár, hazámat szeretem, s a mit rám biznak: azért meghalok. Tessék, itthon vagyunk. Te, te, ez a kutya is olyan mint én, ostoba, de jó. Farkas, mi ez, jer, szagold meg ezt az urat, és tartsd meg a tisztességet. Megértettél?

A nagy, vörösszürke komondor vidáman ugrándozta körül gazdáját, s a vendéget, kik egy kis mellékuton eltűntek a park árnyas fái között.

— Farkas — hangzott a magas kastély verandájáról — itt vagyunk.

A hang a Gizella kisasszony éles, csengő hangja volt, mely, mint a madárfütty, suhant végig a bokrokon.

(Folytatása következik.)

Népdalok.

I.

*Beh sok leány hitegetett szép beszéddel,
Csalogatott édes csókkal, öleléssel;
Egynek hittem, hajtottam a szép szavára,
Az juttatott boldogtalan úrvaságra.*

*Künn bolyongok fel s alá a csöndes éjben,
Bánatomat a szellőnek elbeszélem,
Sir a szellő, suhognak a sötét lombok:
Szegény fiu, nem lesz soha többé boldog!*

II.

*Sirass meg majd, ha eltemet a bánat,
Hej, hisz tudod, sirtam én is utánad;
Siralom volt az én egész életem,
Boldog napom —
Boldog napom so'sem is volt énnékem.*

*Sirass meg majd...hej, de mégse, leányka,
Mért hullatnád könnyeid a fejfámra;
Ha megástad boldogságom sirhalmát,
Könyeiddel —
Könyeiddel ne zavard a nyugalmát...*

Szendrői-Holozsnyay Cyrill.

Találkozás az országuton.

— Elbeszélés. —

(2. folyt.)

Írta: **Szüts Jenő.**

Igen, kapitány, magával megyek.

— De, Elza, meggondolta? . . .

— Ne kérdezzem semmit és ne tartson semmitől, ha én nem tartok . . .

— Igaza van. Egy katona gyáva nem lehet. Jerünk.

Összeölelkezve szilárd, elhatározott lépésekkel indultak ki a kastély udvaráról. A nyárfa zörgő levelei meg-megzörrentek felettük, egyébként pedig csönd volt, mély és titokzatos.

Mikor kijutottak a kapun, Elza kissé elérzékenyedett.

— Megálljon, kapitány, hadd nézzek még egyszer vissza. Ugy lehet, hogy többet nem látom soha.

Egy-két könnyet kimorzolt szeméből, aztán visszafordult. A hold ezüstös fénye éppen ráesett az ódon stílú, otromba épületre, a mely olyan bután nyujtózkodott el a fák között, mint valami szellem nélkül való tömeg. És Elzára mégis' hatást tudott gyakorolni. Különös, rosszul eső hatást, a mely sötét árnyként nehezedett a lelkére. Ugy érezte, hogy a nyert boldogságért esérében elvesztett valamit, a mit nem fog többet feltalálni soha.

Menjünk innen, Rezső, míg nincs későn! . . .

Göresösen a karjába kapaszkodott, mert érezte, hogy most már nincs senkije, mint ez az ember. Szó nélkül neki indultak a végtelennek látszó fehér országutnak . . .

* * *

Szürkülni kezdett az ég s a kora őszi reggel csipős szele is feltámadt. Az őszi vetések fölött egy-két szarka csapongott össze-vissza bizonytalan szárny-csapkodásokkal, egyéb élő lény nem mutatkozott sehol. Vécső falu pléhkel fedett tornya lassankint kibontakozott a szürke, ködös párázatból, mely szinte észrevehetőleg szállott fölfelé.

enyém s biztosítom, meg fogom védeni mindenkítől...

Annyi férfias önérzet volt ebben a pár szóban, hogy Elza önkénytelenül is megszorította a kapitány kezét s teljes bizalommal tekintett a szemébe;

— Köszönöm!

Ujra elhallgattak.

Chimay hercegné.

- Félni kezdek Rezső.
- Mitől, drágám?
- Nemsokára emberek közé jutunk. Ha meglát valaki, mit fog mondani!..
- Ne aggódjék, Elzám. Maga most már az

A kapitányban is meghült a vér. Mit fognak akkor tenni? Gondolkozni kezdett és nem jött egy okos gondolata. A fogat pedig azalatt ijesztő gyorsasággal közeledett feléjük. Alig lehetett már háromszáz lépésre.

Kelet felől a felmerülő napsugár kévéje ragyogó fénybe vonta a vidéket. Egy-egy tanyai ház már az első sugarak özönében fürdött, mikor az országuton haladó párnak egy szembe jövő kocsi tünt a szemébe. Meglepetésükbe a félelemnek valami különös árnyalata vegyült, a mely hangosan megdobogtatta a szívüket.

— Rezső, hátha ismerősök?

— Nem tesz semmit. A kalapját huzza le a homlokára. Így, édesem. A pellerinneje gallérját pedig gyűrje föl. Ugy is hideg van. Így... Oh, nem fogják megismerni. Mi rájuk sem nézünk, csak elhaladunk mellettük. A ki a kocsiiban lesz, gondoljon azt, a mit akar...

— Rosszat fog gondolni bizonyosan.

Négyalmásszürke repítette feléjük a kocsit.

— Nagyon félek, Rezső; mintha ami lovainkat látnám.

— Rezső, el vagyunk veszve. Az apám...

— Pechünk van...

Merően a földre irányozták tekintetüket s kellenül, habozva mentek a bizonyos veszély felé. Ugy tettek, mintha észre sem vennék a kocsit, de a kocsiban ülő két Bertók ugyancsak szemügyre vette őket. A fiatalabbik szólalt meg először.

— Nézd már bátyám, micsoda pár jön amoda.

— Az ám. Egy katonára meg egy asszony. Furcsa!

S megesóválta hozzá a fejét. Különösen hatott rájuk, hogy a poros országuton, a hol alig találkozhatsz mással, mint egynéhány kavicsostörő oláhval, — ilyen érdekes pár kerül eléjük, a mely szerfölött gyanút keltő.

— Nézd már, nézd, mintha Brüxell kapitány volna az a katonára. Hadd lássam csak. Az alakja egészen az Vadászegyruha... Föltétlenül az. No most már egészen bizonyos vagyok benne, hogy ő az... Ej, ej, kapitány ur! Az éjjeli kaland egy kissé hosszúra nyúlt...

— De hát az asszony ki lehet?

— Ki lehet? Hát bizonyosan nem apácza. Valami...

A kocsival épen a pár mellé éreztek.

— Jó reggelt, kapitány ur.

A köszöntés hallatára mintha gyökeret vertek volna a lábaik, megállottak. Megállott a kocsis is.

— Hová ilyen korán? ... De nini! Jól látok? Kisasszony, szép kisasszony, ne süsse ugy le a szeméit. A mint látom, ön a Bertók Dénes leánya.

— És ha az volna?!

— No, no, kapitány uram, hiszen akkor is ki egyeznének, mi... Elza, leányomnak nevezhetlek még? Mert a helyzet olyan, hogy mindent föltételezhetek...

(Vége következik.)

JULISKA.

— Rajz. —

Írta: **Mentő Rezső.**

Kitárult a kórház ódon kapuja, azon egy rozszant halottaskocsi gördült ki, két sovány ló által vontatva; a kocsin deszkakoporsó, a kocsis előtt egy imádkozó pap lépdelt egyetlen ministráns fiúval, a kocsis után — senki.

A kórház kis harangja oly melen, szomoruan szól, hogy egy percze megálltam, azon tündödvé: vajjon, ki lehet a megboldogult, kinek oly egyszerű útja van a másvilágra?...

Közelebb léptem a halál és furcsa fogathoz, hogy elolvassam a durván gyalult koporsóra mázolt nevet.

A koporsón ez állt: Hovay Juliska.

..... Hovay Juliska!..... Hovay Juliska?... Ah! igen, emlékszem e névre. Jól ismerem a szerencsétlent. Milyen kegyetlen a sors a szép Juliska iránt. Milyen vasmarokkal büntette! Fáj, hogy így kellett nekünk találkozunk!?

* * *

Hovay Juliska egy nyugalmazott postaigazgatónak egyetlen gyermeke volt. Megennyvaló teremtés volt, mikor még én jártam az ablakuk alá és végtelen boldog voltam, ha a szép Juliska csak egy pillantásra is méltatott.

Sokat jártam házuk tájé-kára, csak azért, hogy láthassam őt; míg végre sikerült egy estélyen megismerkednem Juliskával és ezután többször találkoztunk. Rövid idő múlva meghívást is kaptam, a papa névnapjakor hivatalos voltam ebédre.

E naptól fogva csaknem mindennapos vendég lettem a házuknál. Öt hónap mult el ismeretségünk óta.

Egy szép őszi délutánon ismét látogatást akartam tenni Juliskáéknál. De milyen különös, ma nem hallatszottak a zongora akkordjai, melyeket Juliska szép kis kacsoi oly művészileg csaltak ki a zongorából. Az egész ház környéke esendes, nesztelen volt. Az ablakok függönyei le voltak boesájtva.

Mit jelentsen ez — gondoltam magamban — e szokatlan esend, némaság?

Benyitottam a házba, a hol Juliska fogadott kisirt szemekkel és fuldokolva a zokogástól, dadogta: „A pa-pa az éjjel — meghalt!” E váratlan meglepetéstől félig megmerevedve álltam ott. Nagyon meglepett e hír, mert tiszteltem és szerettem az öreget.

* * *

Betlehemben.

A temetés is elmúlt; én naponkint elmentem az özvegyhez és árvához, elővettem a vigasztalás enyhítő balsamát és iparkodtam csillapítani fájalmukat.

A jó öreg, zilált anyagi körülmények közt hagyta hátra családját; úgy itt is, mint a legtöbb árvánál és özvegnél, elérkezett a második halál — a szükség!

Ugyancsak megritkította a végrehajtó dobja Juliskáké butorait, csak itt-ott hagyott meg egyet-kettőt kiméletből.

Vasárnap volt. Ma is, mint mindennap, Juliskákhoz mentem, hol elbeszélgettünk az egész délutánon. Ott fogtak uzsonnára is. Mig Juliska a konyhában a kávé tőzte és a tejet melegítette, addig az özvegy közelébb húzta hozzám székét, erősen a szemembe nézett, míg végre megkérdezte: ... hogy tisztességes szándékkal lépem-e át házuk küszöbét? ... Neki nincs kifogása ellene...

Megértettem mindent az özvegy szavaiból; megmondtam aztán elég érthetőn — mihielyt hivatalomban előléptetnek, úgy hogy annyi jövedelem lesz, hogy családot alapíthatok, első dolgom lesz megkérni Juliska kezét.

Az uzsonna is elmúlt. Ott maradtam még, bevárva a szürkületet, azután távoztam. Ma Juliska helyett az özvegy kísért ki, a mit máskor nem szokott tenni. A kapu alatt himezve-hámozva kért husz forintot kölcsön. Én örülve azon, hogy szolgálhattam a kívánt összeggel, örömmel adtam át a husz forintot, azután elváltunk.

Hüvös lévén az idő, keményen meghűtöttem magamat, olyanira, hogy három hétig őriztem szobám négy falát. Betegségem ideje alatt egyszer sem kérdezősködtek utánam, hogy hol vagyok, hol maradok?

Felépültem. Első utam Juliskákhoz vitt.

De szent Isten, mit hallok?!

Mily zürzavar hallatszik ki e házból. Zongora, énekhangok, láрма, nevetés, hahota...

Mi történik itt e helyen, mely oly szent volt, oly tiszta és mocsoktalan?

Benyitok a szobába. Alig láttam a cigarettá füsttől; poharak csörögtek, mámoros jó kedvben volt itt mindenki...

Juliska „jó reggelt“ mondva lejtett felém egy huszártiszt karján, pedig már délután volt.

Tehát katonatisztek jártak a házhoz

Marasztaltak, de én nem maradtam tovább e pokoli lármában, eltávoztam és többé feljűk se néztem.

Később hallottam, hogy Juliska a városunkban időző színtársulathoz csapott föl. Két év múlva egy levelet kaptam tőle, melyben kér, hogy én is csapjak föl Thalia zászlója alá. Nem válaszoltam levelére.

Azóta ismét három év múlt el. Dolgom volt Budapesten, hová nőmet is magammal vittem. Dolgomat elvégezve, kávéházba mentem, ott láttam Juliskát: kaszirnő volt.

Azóta hírt sem hallottam, míg végre a véletlen úgy akarta, hogy tanuja legyek ez — utolsó utjának.

Napsugár.

Írta: **Nyéki Krausz Róza.**

Édes anyám lelkem!

— Mit akarsz gyermekem?

— Mégis itt van?

— Ki?

— Az a fehér asszony. . . Itt volt nálam megint.

Ágyamhoz jött, rám meresztette szemeit, aztán fehér ujjáival végig tapogatott. Tudja mit kerestett?

— Fiam, fiam! Nem volt senki itt — hidd el.

Csak én, a te szerető, a te jó anyád, kinek te vagy minden boldogsága, üdve.

— Édes lelkem anyám! Mily jól esnek szavai!

De az a másik, az a fehér asszony, huh! attól bor-

zadok. Mikor fejét keblemre hajtja, mikor hideg ajkát lázas ajkamra tapasztja, — mintha csak ifju életmet akarná kiszívni. . . És ezalatt vékony ujjáival folyton kutat, keres rajtam. Tudja-e jó anyám, mit? A szívemet. Azt akarja. El akarja vinni, pedig ugye jó anyám, nincs is itt a szívem? Hahaha! Pedig tudhatná, hol van. . .

— Csöndesülj, gyermekem. No, idd ki e kis szörpöt, mindjárt jobban leszel.

— De megmondom neki, hol keresse. Ott annál. . . nézze, nézze csak anyám, már megint jön, kergesse el. . . kergesse. . . látja mily nesztelenül lépked? Azt akarja, hogy ne lássák, mikor gyötör, mikor kinez, mikor ki akarja tépni szívemet. Nincs, nincs itt a szívem, hisz ő sirba vitte. . .

— Kicsoda gyermekem?

— Ki? Hát nem tudja, anyám? Mikor egyet dördült, mikor az az édes összeesett, mikor szép szemei utolsó pillantása is az enyémet kereste, halálkló őz gyanánt, letört liliomként. . . édes anyám lelkem! Temessenek mellé!

A beteg felült az ágyban és úgy esdett, összetett kezekkel, hogy temessék el „mellé.“

— Ugy lesz kedves gyermekem, csak most feküdj le szépen, légy esendesen, hunyd be szemeidet. . . ne félj! én itt leszek, őrködöm feletted. . . csak légy nyugton.

— De jó hideg keze van édes anyám! Oly jól-esik tüzes homlokomnak. Csak azt tudnám, hogy mi lángol bennem, itt a szívem helyén; né alig dobog. . . Milyen jó is lesz majd, ha majd lassanként megszűnik dobogása, ha majd künn a sirban fogok pihenni. . . Körötem mély esend. . . s hallani fogom, mint hullanak siromra a sárga falevelek bus zizegéssel.

— Nem fogsz meghalni! Neked élned kell fiam, kell! Szegény öreg anyádat nem verheti ugy az Isten, hogy elvegyen tőlem. Hallgass fiam, hallgass. . . no esitt gyermekem, ne izgasd fel magadat, ne szomoríts engem.

Mint egy kis gyermeket, úgy esítitja, altatgatja édesanyja azt a nagy fiut, ki, mint egy tehetetlen gyermek, szót fogad és esendesen elszenderül.

Lassan nyílik az ajtó, s esendes, óvatos léptekkel egy ifju leányka lép be, s szomoruan esókol kezét a tisztas öreg asszonynak.

— Kedves néni! Mint érzi magát Imre? — Oly nyugtalan voltam miatta egész délelött.

— Nem jó őt hallgatni, én édes leányom. Lázas, tüzes, s mindig egy fehér asszonyt lát, ki szívét akarja csak! — így mondja. Most egy kicsit nyugodt, de ilyenkor meg mindig a sirról, kora hervadásról, édes nyugvásról beszél, hogy szívem majd meghasad. Uram, teremtom! De meglátogattál!

— Kedves néni! ne sirjon hát, — mond a leányka, mialatt lopva türülgeti ő is könyeit, — nézze, nézze, mily nyugodtan szendereg Imre. Az Isten jó, ő belát a mi aggódó sziveinkbe, s nem veszi el tőlünk, a mi legdrágább nekünk.

— Te kis lány! — tolja odébb az öreg asszony, hogy szemébe nézhessen — te leány! Hisz te ugy

beszélsz, mintha neked is legdrágább volna e beteg! Mondd, csak nem? . . .

— Szeretem egész lelkemmel — válaszol a leányka, s e vallomásra szinte megkönnyebbül.

Az anya megragadja kezét, de . . . e pillanatban fölnyitja szeméit a beteg, s megszólal halk, álmadozó hangon:

— . . . Szól a kis harang. Imára hív . . . Milyen bus a hangja; mintha csak egy csillag letüntét siratná, mintha csak egy élet bánatát zokogná . . .

A leányka halkán közelít az ifjuhoz s térdre hull az ágy előtt, míg az ifju, mit sem sejtve, tovább álmadozik.

— De nagyon szerettem, én édes Istenem! Milyen jó lett volna, miről álmadoztam: falu végén kis ház, benne boldog ifju . . . édes kis feleség . . . mint a bugó gerle édes kacagása . . . beszédes kis szája . . . bársonyos kis keze, mivel homlokomat czírógatja néha, hogy a felleget tova űzze onnan . . . Angyalarczu gyermek . . . szöske kis fejecske . . . gagyogó kis rózsza, szívemnek hajtása . . . Nem lesz a szívemnek sirban sem nyugvása. Ha majd eszdes alkony leszáll majd a földre, meglátogatom majd . . . siromból kikelve; eszdes esti szellő lágy, enyelgő hangján beszélek majd hozzá . . . Megeszkolom arcát, édes piros ajkát. Ha a vándor szellő halk susogással szerelmemről beszél, jutok-e eszébe? Vajjon mit felel rá? . . .

— Azt feleli reá, hogy te vagy szívének minden gyönyörüsége! — mondja a leányka, édes mosolyal, könyben uszó szemmel.

Fölrezen az ifju merengéséből s mintha tulvilágból jönne, bámuló szemekkel nézi a leányka könnyes arcát. De lassanként eszmél és örömpeső szívvvel mondja:

— Nem álmodom? Te vagy az valóban Etelka? Vagy már ott vagyok a mennyországban, azért látlak téged?

— Nem, Imre, itt vagyok melletted, nem volt nyugtom otthon, űzött hozzád aggodalmam, szerető szívem.

Boldogan hallgatja az ifju, kit a leányka szavai egészen magához térítettek, de egyszer árny borul homlokára és félve-remegve mondja:

— Ugy-e, ezt csak egy haldoklóval akarjátok elhitetni, hogy édes legyen kimulásom, boldog a szívem? Az élőnek — ugy-e — nem adnád szíved, nem ígérted, hogy enyém leszesz?

— Hisz' rég tied a szívem Imre, nem szükséges, hogy most adjam neked, de ígéretemet, azt fogadd most: tiéd leszek, senki másé!

Ámulva hallgatja az édesanya párbeszédöket s örömmel látja féltett fia mosolygó arcát, tündöklő szeméit.

— Adta lelke, árulói! Hát illik ugy titkolózni az édesanya előtt? No magálljatok! — mondja s szeretettel simogatja a leányka fejcskéjét.

— De édes néni! mondja ez, én nem tudom, mit akart Imre! Egyszerre buskomor lett s én tör-

hettem rajta az én kevés, annálfogva becses eszemet, miért került egy idő óta?

— Mert azt mondtad egyszer Etelka, hogy: „mit kerülget maga engem? Ha a világ minden kinese magáé lenne, akkor sem tudnám szeretni.“ Gondoltam hát, mit ér az élet csillagom nélkül s a folytonos évődés, vágy, bánat, majdnem sirba vitt.

— Bohó fiu! Igaz, hogy azt mondtam: „nem tudnám magát szeretni . . .!“ de lassan utána mondtam: „j o b b a n.“

— No gyerekek, elég a beszédből! tiltja az édesanyjok; neked fiam, megárt, máris nagyon kimerültél; te meg aranyos leányom, kis madaram, eredj s mondd el édes szüldödnek az én boldogságom: fiam, ha lábra tud állani, templom után mindjárt oda megy át, kérni édes szüldödet, hogy téged elhozhasson hozzánk — örökre!

— Isten áldja hát néni! Te meg Imre, jól viseld magadat, hogy mihamarabb — templomba jöhess!

— De veled együtt! nevet az ifju, mire a leányka az ajtóból bölintgat, hogy: igen, vele, az oltár elibe, Isten színe elé.

Milyen boldogok is lesznek!

A nagy titok.

— Epigramm. —

*Jó verset írni ugy lehet,
Ha szív s lélek teremti meg,
Eszméhez fényt a lélek ad,
S a szív melege járja át.*

*Ha hit világa beragyogja,
A nagy s nemesnek ideálja
Eszméinek fényt a lélek,
A meleget: szív adja meg.*

Miklós András.

H U M O R.

Egy dohányos, meg nem dohányos legény beszélgetnek.

— Lásd — mondá a dohányos — azt mondják, hogy a dohányzás ártalmas, a dohányzó nem él soká. Az én nagyapám egész életében pipázott és mégis már hetven esztendő.

— Hm! de ki tudja, hogy már nem volna-e nyolczvan esztendő, ha nem pipázott volna!

*

A házassági szerződés aláírásakor:

Közjegyző: „Nos, megvannak-e önök a szerződés pontjaival elégedve?“

A menyasszony: „Még valamit! A kapukules mindig nálam lesz!“

*

Apa olvassa az egyetemen lévő fiának levelét:

„Kedves, szeretett atyám!“ . . .

— Istenem, hát már megint nincs pénze annak a lumpnak?

*

Elnök az egyik tanuhoz:

„Jelen volt a vádlott a házastársak közti veszekedés kezdetén?“

Tanu:

„Igenis elnök ur, három évvel ezelőtt történt.“

Elnök:

„Hogy-hogy, három évvel ezelőtt történt?“

Tanu:

„Jelen voltam az esküvön!“

A párkák.

Szerelmi dal.

Julian barát.

Mint tört keletnek! — vándorbot kezében,
Mint lépkedett át végtelen mezőn,
Mennyit türt, szenvedt éhség-, szomjuságtól,
Ki az, ki már ma elbeszéli hűn?
Ki van, ki szánja hő verejtékének
Orczáiról legördült gyöngyeit,
S ki elomolt poránál könyvet öntsön,
Azért, kit hite oly szent útra vitt.

Ez volt a szent út! és nem az, a melyet
Jeruzsálembe tett sok százezer,
Ez volt a szent út, melyet lelkesülten
Egy ember járt meg, ki nem vezekel,
Hanem elszántan, büszke, szent erénnyel
Mér föl léptével végtelen teret,
Hogy felkeresse azt a földek földjét,
Honnét imádott nemzete eredt.

Hogy fölkeresse ama szép folyókat,
Melyből az ősök olták szomjukat,
Hogy színrelássa a mezők virányát,
Melyen nyiluk átszégzék a vadat,
A melynek síkján hajdan átrohanva
Erős leventék, őszült, bölcs apák,
Megkezdtek szentelt útjokat nyugatnak,
Hogy megszerezzék ezt a szép hazát.

Ő türt, — küzdött száz bajjal és nyomorral,
— Veszély s halál csak gyávákat riaszt —
Kidől a társa a sok szenvedéstől,
De az ő ajka még se mond panaszt . . .
S ha már majd földre dönti fáradalma,
Az ősök szent emléke nyújt erőt,
Csillag vezérli éjjelek sötétjén,
Viharban utat a villám jelölt.

Ki tudja, lábát mennyiszor sebezte
A hosszú pálya járallan röge,
S a csüggedésnek lántorító réme,
Hányszor küzdött már némán ő vele,
De hajh erős keblét meg nem riasztá
A célnak mérhetetlen távola,
A szörcsuhás barát hiven kitartott,
És bizton-bátran tört mindig oda . . .

. . . Eltűnt a távol és a boldog ember
Ígéret földjét megtapodta már,
Magyar szavat hall, mint a Tisza mentén,
Magyar daloktól vidul im' a táj,
Magyar fogadja őt be otthonába,
Magyar karok ölelik boldogan,
Kikérdik gonddal, ihletett ajakkal:
Az elszakadt nép hogy, mint, merre van?

S mint szent próféta üdvhozó beszédét,
Úgy hallgatá szavát a nagy tömeg,
Epedve tört hozzá ifjú, elaggott,
Hogy csak ruháját érinthesse meg,
Hogy halljanak csak egyet is szavából,
Mely kérdésekre oly hiven felel,
— Hisz sirban hitték régen már a népet,
A melynek sorsát most regéli el.

Búcsút vett aztán s végigküzdte ismét
Az út veszélyinek minden baját, . . .
Megjött . . . Örömkönnyes szemmel fogadták,
S elmondta, hogy még élnek odaát,
Hogy van magyar még a nagy őshazában,
Szavuk' hallotta, látta színöket,
. . . De nagy ellenség jö ám napkeletről,
S legázol minket s őket, úgy lehet.

* * *

Eltűnt a nép a Volga s Don tövében,
Sirjukra száll csak a turulmadár,
Elhamvaft rég, ki őket színrelátta . . .
. . . Hajh több magyar szem nem láthatta már!
S midőn a szellő port hoz hantjaikról,
A pap bejárta széles téren át,
Gondoljon akkor a magyar te rád is,
Ki oly magyar valál, szegény barát!

Balás Károly.

A MÉREG.

— Beszély. —

(2. folyt.)

Írta: K. Beniczky Irma.

Nem, sem víz, sem golyó; ez olyan halál, melyen
rögtön észre lehet venni, hogy nem természetes.

De hiszen van még más módja a halálnak, mint víz, kötél, golyó és emeletokről leugrás; hát nincsenek mérgek? Olyan mérgek, melyek hirtelen ölnek, a nélkül, hogy a halálos kín az arcot eltorzítja s a testben sem fedezhetők fel. Az ember meghalt, nyugodtan fekszik ágyában, szélhűdés érte és szépen eltemetik. Igen, minden bizonynyal vannak olyan mérgek. De ő nem ismeri neveiket, soha sem törődött velük, de ha ismerné is, mit használna az neki? Az ember nem mehet a gyógyszerertárba valami mérget venni, mert azt nem adják csak úgy, mint egy csomag herba-theát.

Hát ha mégis találna módot olyan mérreg megszerzésére, a milyenre szüksége van? —

Vajjon megértené őt az a különöz, magányos öreg ur, kinek oly okos, szelid szemei vannak, melyek úgy néznek, mintha az ember lelkében olvashatnának; azt beszélük róla, hogy sokat szenvedett, azt bizonyítja a csendes megadás fájdalmas vonása is, mely ajkait környezi, hogy sok-sok évek előtt rombadőlt boldogságát most is gyászolja; magával vitte annak emlékét a tengereken át, bejárta majd az egész világot, idegen világrészek uttalan vadon vidékeit s változatlanul vissza is hozta magával a drága, fájó emléket régi otthonába.

Egyedül, visszavonultan élt egy fekete szolgálival a szomszédos egyszerű házban. Bella véletlenül megismerkedett vele, mikor férjével ide költözött, mint boldogságtól sugárzó fiatal asszony, az ismeretségből kölcsönös rokonszenv alapján barátság fejlődött. Gyakran meglátogatta az öreg urat saját házában, melynek nagy, de elhanyagolt kertjét magas fal választotta el az ő villájok gondosan ápolt parkjától.

Vajjon megérti őt az a sokat tapasztalt, sokat szenvedett öreg ur, ha azt mondja neki, hogy meg akar halni — és ha megérti — segít-e rajta és fog-e — — hallgatni?...

Azt hiszi, hogy igen.

Sajátságos rokonérzelem vonzza lelkeiket egymáshoz, s azért képes lesz őt megérteni, minden bővebb magyarázat nélkül. Hiszen olyan okos, tapasztalt embernek tudnia kell, ha olyan nő, mint Bella, ki a boldogság minden feltételével bír, élete virágjában meg akar halni — akkor olyan okának kell lenni, mely lehetetlenné teszi az életet.

Igen, ezt megteszi! Mélyen felsóhajtott. A mi elmúlt, azt nem hozza vissza a legforróbb vágy sem, de nyugalmat — oh, azt megszerezheti magának az ember — hosszú, hosszú álmot, s mindennek feledését, a mi gyötör és bánt.

Gyorsan vetette magára felöltőjét, egyszerű fekete kalapot nyomott dús hajára s kilépett az előcsarnokba. Ott találkozott a szobalánynyal, ki éppen be akarta vinni az égő lámpát.

— Nagysága ki akar menni? — kérde a leány bámulva — nagyon csunya idő van, szél fúj és sűrű eső esik.

— Nem baj, Mariska, vágott szavába urnője, negyedóra múlva ismét itt leszek, hozd ki az esernyőmet!

A leány engedelmeskedett, és Bella sietve távozott; a leány fejcsóválva nézett utána.

— Ilyen időben! — mondá magában — és abban a könnyű czipőben! Pedig máskor annyira fél a meghüléstől — különös!

A sűrű, hideg novemberi esőt a szél éppen Bella arcába hajtotta s nem engedte az esernyőt kifeszíteni, a vékony lábbeli már az első ötven lépés után át volt ázva, nem törődött vele. Sőt ellenkezőleg, szinte jól esett neki, hogy a széllel, esővel küzdenie kell. Most egészen nyugodt volt. A szilárd elhatározás lecsillapította lázas, ideges felindulását.

De mikor végre a szomszéd ház ajtaja előtt állt — mégis habozott. Hogyan mondja el öreg barátjának, mit kíván tőle? Eddig nem is gondolt arra, milyen formában lehetne ezt a rendkívüli, esodálatos kérelmet előadni?

— Majd megadja a pillanat! gondolta magában s gyors elhatározással meghuzta a esengetyűt. Hasszan, a fekete szolga rögtön ajtót nyitott. Bella gyors léptekkel sietett a gyengén kivilágított hosszú csarnokon át, kopogtatás nélkül nyomta meg a tulsó végén lévő szárnyas ajtó kilincsét s belépett a tágas szobába.

Az öreg ur félretette a könyvet, melyben olvasott, felkelt s levette az ellenzöt a lámpáról, melynek fénye most teljesen megvilágította fehér haját és nemes vonásu arcát, melyből szivjóság és ész szólt.

— Bella hugom! — ilyen rossz időben! — mondá meglepetve s nyájas mosolylyal nyujtá kezét szivesen látott vendégének. Bella még ismeretségük kezdetén kérte, hogy úgy szólítsa, ő meg „bácsinak“ nevezte.

— Oh az idő nem akadály! felelt Bella könnyen, de mégis mintegy önkénytelenül kigombolta átázott felöltőjét.

— Átázott és fázik! — mondta az öreg ur, levette róla a felöltőt s ódon, kényelmes támlányt gördített a kandalló elé, melyben vígan pattogott a tűz, — midőn Bella helyet foglalt s az öreg figyelmesen megszemlélte halvány arcát, komoly hangon hozzá tette: — és mi több — maga beteg?

— Oh nem — beteg nem vagyok — de — felelt Bella hirtelen, de aztán megakadt.

— Akkor hát szüksége van segélyemre — folytatta kérdőleg a szeme közé nézve. Hát a férje nem nyujthatná magának a kívánt segélyt?

— Nem — ő éppen nem!

Areza hirtelen megváltozott és szemei megteltek könnyel, pedig azt hitte, hogy már mind kisírta. Az asztalra könyökölve tenyereibe temette arcát.

Az öreg ur nem háborgatta, — hadd sirja ki magát, azzal megkönnyebbül a szíve. Bella egy idő múlva magától felemelte fejét s megtörülte szemeit.

— Nem vagyok beteg, — mondá aztán nyugodtan — de nagyon — nagyon boldogtalan.

— És azt hiszi, én segíthetek magán?

— Igen, — egyedül maga segíthet rajtam.

— Elmondhatja nekem boldogtalanságának okát? — kérde az öreg igaz részvét hangján.

— Nem — éppen azt nem tehettem! Felelt Bella hirtelen — nem tehetem, — mert azzal — valakit vádolnék — és azt nem akarom. Nem elég az, ha mondom, hogy az élet oly elviselhetetlen teherré vált rám nézve, miszerint nincs más óhajításom, mint az, hogy levethessem vállaimról.

Pillanatnyi csend állt be.

— Gyermezem, szólta aztán az öreg, ránczos kezét Bella fehér, gyöngéd kezére téve. — Gyermezem, ha az ember olyan szép és fiatal, szép tehetségekkel megáldott, egészséges — higgye el, — akkor nem hal meg oly könnyen, mint gondolja.

— Sőt igen, meghalni könnyű, — felelt Bella szilárd hangon. — Nem hiszi el, hogy olyan súlyos lelki baj érheti az embert, melytől csak a halál szabadíthatja meg?

Az öreg ur fejével bólintott, szemében saját-ságos fény villant meg.

— Hiszem és tudom, — de ha uralkodni a karunk túlfeszült idegeinken, felesigázott képzelményeinken, elmulik az a csüggedés, a kétségbeesett fájdalom, mely csak a halálban keres menedéket; az ember megtanul várni, míg rákerül a sor. Maga meg akar halni, — talán azt hiszi, hogy én segítek ön szándéka végrehajtásában?

— Igen, azt hiszem

Most ki volt mondva a végzetes szó.

— Én? ... szólt az öreg ur megdöbbenve.

— Maga lázban beszél, édes gyermezem — én — öngyilkosságra nyujtsak segédkezet?

— Igen.

Egy darabig némán néztek egymás szemébe, áthatón, mélyen, mintha lelkük fenekéig akarnának hatolni. Az öreg ur mélyen felsóhajtott.

— Tudom, hogy maga — egyetlen igaz barátom e világon, — segíthet rajtam — szólta aztán Bella s közelebb hajolt ősz barátjához. Emlékszik, — mikor egyszer — már régen volt — sok mindenféle idegen országokból hozott tárgyakat mutatott nekem? A többi közt egy indiai szekrénykét is, fölnyitotta s különböző esodálatos alakú üvegcsére mutatva mondá: „Ez ritka mérgek gyűjteménye, ilyeneket Európában nem igen lehet kapni.“ — Én szinte megborzadtam — a mérgek látása rémes benyomást tett rám, hiszen akkor semmi sem lehetett távolabb tőlem, mint a halálra való gondolat, — maga is észrevette, milyen benyomást tett rám a mérgek látása, — bezárta a szekrényt — és mosolyogva mondta: „Milyen ügyetlen vagyok! A halál eszköze nem érdekelheti azt, ki fiatal, szép és boldog, — majd érdekesebb tárgyakat mutatok én magának.“ — Tudom, hogy vannak nyomtalanul, biztosan ható mérgek — s tudom azt is, hogy maga olyanokkal bír — ha megtagadja kérésemet — azzal nem gátolja meg szándékom végrehajtását, elhatározásom megrendíthetetlen. Csak hogy kellemetlenebb, rutabb módon kell annak történni s épen azt kell lelepleznem, a mit el akarok titkolni könyörtelen szemek előtt: boldogtalanságomat — oh nem miattam! de mást fognak elítélni, — sárral dobálni, — azt akarom én kikerülni, — azért szeretnék észrevétlenül elosonni az élet színeről — senki se gyanítsa, hogyan és miért történt — és ebben csak maga lehet segélyemre — talán elég lenne néhány csepp — s meg lennék kimélve a hosszú haláltusa kinjától és sok más egyébtől is.

(Folytatása következik.)

Adalékok az állatélet titkaihoz.

— Ismeretterjesztő czikk. —

(1. folyt. és vége.)

Közli: H—n J—c.

Néhány darázstaj, az ő iszaptól épült fészkekben oly tárházzal bír, melyet pókokkal és hernyókkal, nemcsak a maga használatára, hanem utódjai számára is megtölt. Azonban, hogy fáradságosan szerzett zsákmányuk, addig, míg az utód a petéből kikel, rothadásnak ne induljon, megszurják, paralyzálják (elbénítják) minden áldozatukat, anélkül, hogy megölnék.

A rovarok életének különféle titkaihoz ama sok metamorfózis is tartozik, melyet át kell élniök, míg tökéletes állattá lesznek. Minden átalakulással az állat nemcsak más ruhát, de más megkülönböztető alakot is nyer. Példa rá a cserebogár.

Épp oly esodálatos a mindenkinek szemébe ötlő körülmény, hogy alak és színben rendesen a környezethez illeszkednek. A fecskefark, ha kifejlődött és a bábozás idejét közeledni érzí, oly helyet választ magának, hol az átalakulás folyamatba megy. Ha az levelek közt történik, akkor a báb zöld, ha fatörzsön történik, akkor a báb sárgásbarna és télen a fatörzshöz hasonló. Semmi kétség, a rovar környezetének befolyását érzí, dacára annak, hogy az csak az átalakulás ideje előtt nyilvánul. Az eredmény: a színek egyetértése, de a nehézség a zt kitalálni, hogyan nyilvánul e befolyás.

Nem esekély ama rovarok száma sem, melyek úgy keresnek menedéket ellenségeik elől, hogy alakjukban környezetük tárgyaihoz alkalmazkodnak és eme alkalmazkodás igen gyakran meglepően pontos. Egy indiai pillangó ama növény alakját és színét, melyen tartózkodik, úgy tudja utánozni, hogy igen nehéz a levelet a rovarról megkülönböztetni. Más rovarok megint a fa száraz ágát, vagy hasonlót után-

nozzhatják. Az átalakulás (illeszkedés) eme tehetsége nem létesülhetett egyszerre, hanem nemzedékről nemzedékre át kellett, hogy örököltessék. Eredete és az, miként tökéletesedett ez, szintén az állatélet egyik titka.

Az a kérdés is felmerül, vajjon a rovarok és általában az állatok, élvezetet találnak-e életükben és vajjon az életfentartás nehézségeit megtalálni és ellenségeiktől megmenekülni — életszikrájukat deprimálva érinti-e? A hangyák és méhek kemény munkája által szerzett téli szükséglet az ő tulajdonuk, míg azt a rablóktól megvédhetik, mert általában az állatoknál az ököljog még teljes virágzásban van, s hogy ezt eredményesen megvédhessék, néhány állatnál az a feltevés látszik uralkodni, hogy

Berzsenyi Dániel szobra.

„egyezség erőssé tesz“, s így kölcsönös védelemre egyesültek. Minden egyes erő az egész társadalom megvédésekor. Persze, hogy ebben az esetben minden individualitás megszűnik és minden állat önmagát tekintve, az egészre nézve, kevés jelentőségű.

Igy az egyezés legszebb példáját a hangyák mutatják nekünk; mennyire képes az egyesült erő, nyilvánvalóvá lesz, ha megfigyeljük, hogy egy nehéz hernyót mily könnyűséggel visznek fészükbe. Darwin joggal mondja, hogy a hangya agyveleje a világ legnagyobb csodái közé tartozik. A hangya nemcsak katona, hanem földmives és építőmester is, sőt egyetlen rovar sem versenyezhet vele intelligencia tekintetében. Kétséget nem szenved, hogy tapogatózás által értik meg egymást; éppúgy igen fogékonyak a világosság és hang iránt. Megfigyelték, hogy a pókok a háló mozgatása által leveleznek egymással.

Míg a rovarok életének titkai csak alapos kutatás és beható megfigyelés által fognak nyilvánulni, amazok a madárvilágéi sokkal világosabban fekszenek előttünk, mégis itt is talányokra akadunk, melyek eddig nem oldottak meg. Bármennyit is mondtak és írtak már a madarak röpkéséről, még sok számos esztendő mulik el, míg e titokba behatolnak. Általános feltevések nem felelnek meg, mert egyes esetekben nem találják. Mi adja meg a sasnak azt a képességét, magasan ott fent a levegőben majdnem mozdulatlanul vesztegelni, vagy az albatrosnak ama hatalmát, napok-és hetekig követni a hajót, anélkül, hogy nyugalomra szállna? A gólyának pedig azt a képességét, hogy órákig állhasson egy lábbon? stb.

A madarak költözködése más titok, melynek megoldásához alig tették meg a kezdetet. Ki és mi vezérli e teremtményeket oly bizton a legsötétebb éjjel is, oly rendkívüli országokon és tengereken keresztül? Vajjon ösztön vagy intelligencia-e, vagy pedig mindkettő egyezsége?

Mit jelent a madarak éneke? Vajjon a szerelem nyilvánulása-e, vagy a jólét érzelme, vagy az életben való örömmüknek kifejezése? Nem tudjuk miért tehetetlen a fiatal galamb, míg a tojásból alig kibújt csirke vagy fogoly rögtön futkároz és a fiatal vizityúk rögtön a vizet keresi fel? Mi adja meg a csirkének az impulzust, alig születve, a földben kapargálni! Hogy veleszületett, azt abból magyarázzuk, hogy már maga a mesterségesen eszközölt költés által kikelt csirke, mely sohasem látott tyukot, is teszi.

Nagyon messzire vezetne, az animális élettitkokban oly gazdag témával még behatóbban foglalkozni. Bármennyit is kutatnak itt ki, mégis mindenütt új talányokkal találkozunk, vagy pedig egy parancsoló megálljjal, mely azonban a bűvált annál inkább sarkalja az akadályozó követ elgördíteni és az ismeretlenbe mélyebbre behatolni. Nagy inger fekszik abban, az első fény sugarakat ezekbe a természeti titkokba bevilágítani látni és azt a talajt megtalálni, melyet a leghosszabb függő ön sem érhetett el.

De az a nap már nem lehet távol, melyen majd győztesen kiálthatunk: „heurékát“ és meg is fog jönni, mert minden újabb felfedezés szolgáltat nekünk segédeszközöket a további leleplezésre.

KÖZÖS SORS.

— Eredeti székely regény. —

(2. folyt.)

ELSŐ KÖTET.

III. FEJEZET.

Írta: **Péterfi Tamás.**

A „ZÖLD EMBER.“

szegény embernek minden nyomorusága mellett két előnye van a gazdagok fölött: első, hogy nincs pénze tükröt venni és ezért ninesen, amiben megláthatná sokszorozott koldusságának vonagló kínjeleit sápadt arczatán; a második pedig, hogy nem fél a rablótól s ha lefeküdt takarónélküli nyughelyére, — nines az a haramia, aki egy fillért el tudna lopni tőle. Alszik nyugodtan.

De nem aludnak nyugodtan a vidék urai, kiket különböző haramiak nagy ügyességgel fosztogattak. „Veres Nyika“, „Csali Marcz“, „Fekete bács“, ezek mind olyan emberek voltak, kiknek egyszeri hallása, hogy itt van, — remegésbe hozott egy sereg határőrt. Később a „zöld ember“ is ezek között szerepelt, de ez sohasem bántotta a jámborokat, ez becsületes uri rabló volt.

* * *

Az elébb leirt eljegyzés előtt nyolcz esztendővel indult el Székely Lajos eddig tett tanulmányai bővítésére beutazni a külföld felsőbb tanhelyeit, hogy évek mulva visszatérve, átvegye családjá örökségét. Az öreg Székely Pál nagybátyjának még

akkor megkérte leánya kezét. A „kedves öregem“ oda ígérte, a jegyváltás azonban elmaradt, mivel Katicza csak tizenkét éves gyerek volt.

Szívében a legszebb reményekkel indult a huszonkét éves deli ifju, ellátva magát minden szükségességekkel, ugyszintén pénzzel is. A kapuig kísérte le az öreg édes papa, s ott meghagyva, hogy vigyázzon mindenre, de leginkább magára, — megcsókolta, s utnak ereszté. A négy fekete, mint a villám repült tova az országuton.

Akkor még hire sem volt a „zöld ember“-nek, s a „nagy erdőben“, hol Lajos urfinak át kellett mennie, ha voltak is csavargók, azok Romániából elkergetett, vagy megszökött csobánok (bojtárok) valának, legtöbbször gyarló kovás fegyverekkel, vagy éppen baltával.

Bereányi Dezsa

Lajosnál élesre fent kard és két pisztoly vala, ami esendes időben elég védelmet biztosított.

Volt az Udvarhelyszékből Csikszékbe vezető uton, — mely egy rengeteg vadonon, a „Nagy erdőn” vezet keresztül, — a közön egy csárda. Neve „Makk egyetlenegy.”

Ide szállt be délután két órakor Lajos ur, hogy lovait megetetve, estvére beérjen Udvarhelyre. Rövid ebédje után megkínálta finom palaczkborával a székely vendéglőst.

— Igyék, mert ilyet nem isznak kendnél öreg!

— Nem egen, me retkaság a jó szőlő nedű, hanem azért mégis akad ilyen es.

— Hát az ki volna? — Kérdé Lajos ur az öregtől.

— A bija „zöld embör”, — Uram bocsá, ehejt még meghajja, — s gyorsan szájára csapta nagy tenyerét.

Hiába kérdezte Lajos ur: ki fia legyen a „zöld ember”? Nem akart beszélni róla az öreg egy szót sem.

A második palaczk tokaji mégis annyira feloldozta az öreg ur nyelvét, hogy elmondta: a „zöld ember” a legveszedelmesebb uri haramia, aki a „Fekete bácsot” leterítette.

— Hallotta-é hírét a „Fekete bácsnak” a teens urfi?

— Nem találkoztam vele, de azt tudom, hogy három medvét szoritott agyon egymásután.

— No, azt az erős embört ehejt ütötte földhöz a szemem előtt, de ugy, hogy fel nem kött többet ezen a világon, s még a tulvilágon es meggyülhetett a baja Szent Péternek, amig ahajt földhúza!

Igy, beszélgetéssel telt el az etetés ideje. Akkor Lajos ur kikiáltott a kocsisnak, hogy befogjon. Eltelt néhány percz. Semmi választ nem hallott a kocsistól.

— Öregem! szólt a vendéglőshöz, — nézné meg a kocsisomat Ábelt. Álljon elő, mert indulunk.

Amint később visszaczammog a vendéglős, Lajos ur türelmetlenül kiálta eléje:

— Hát jön-é már?

— A bijon enstálom, az az Ábel ugy alszik mintha éppenséggel Kajin agyonütte vóna!

— A gazember leitta magát, holott mostanáig ezt nem tev é soha. Jöjjön öreg, fogjunk be. Ábelt itt hagyom kendnek.

A félszerben elaludott kocsist nem bírták fölrázni. Befogták a négy lovat, segített az öreg is. Lajos ur kifizette a szállást, meg az Ábel kosztját négy napra.

— Ha fölébred, maradjon itt, mig kocsimat vissza, küldöm — kiálta vissza a vendéglősnek, s reá csapva a két elsőre, elvágatott Udvarhely felé.

Alig öt percz mulva nagyott zökkent a koci és eltörött a hátulsó kereke. Kocsival tovább nem folytathatta utját, ezért a kereket hosszú surlóval pótolva, visszahajtatott a fogadóhoz.

Mikor meglátta ezt a fogadós, félre esavarta jobb felét bajuszának, s félszajra akkorát károm-

kodott, hogy a „Nagyerdőt” egészen körülérte volna.

— Teens uram, itt nem jó kéz dógozik, azta Gyergyófalából szurokra csepegtetett, Szentpálfalára fölhordozott hunczutul imádkozó, fekete máju vad vercséjít, boszorkánydióból főzött tarka Árgyelusának! Eligha a „zöld embör” nem mozog erre?!

Lajos urfi szintén el vala keseredve.

— Ej! visszalovagolok én azonnal. Van-é nyerge, öregem?

— Van enstálom kettő es! Az öreg előhúrozta a kamarából.

Nemsokára fölnyergelve nyerített az egyik fekete, melyre Lajos ur fölpattanva, sebesen kezdett vágatni Csik felé.

Azonban egy óra mulva azzal a hírrel tért vissza, hogy a szakadéknál fölszedték a hidat, nem talált ott semmit belőle.

— Abijon baj egy kicsit enstálom az urfit, mert eheről átmenni nem es lehet más helyt, azt a nyársra húzott vad Pancziussát a hengérnek való Pilátussának!

Lajos urfi Udvarhely felé vágatott el. Félóráig nyargalhatott kanyargós erdei uton, mikor szembe jön vele egy csapat lovas. Lehetek vagy huszan a rablók, legelől ő volt maga a „zöld ember”. Szép fekete lova tánczot járt alatta, mig ő maga egy mogorva tölgyhöz hasonlított, melynek törzsét benőtték a zöld hajtások.

Magyar pörge kalapjától, le a sarkantyus esizma taréjáig zöld volt rajta minden. Arcát szintén zöld selyem álarcz takarta. Alakja száraz, magas, széles vállsontjai teljes férfierőt árulnak el. Oldalán hosszú, görbe szablya lóg, mig övéből három pisztoly elefántesont nyele kandikál kifelé.

Lajos urfi megrettent a csoport láttára, de vissza nem fordult előlük.

— Fegyvert le! Szétmehtek! — kiáltá dörgő hangon a „zöld ember”. A lovasok rendtudólag engedelmeskedtek, s mire Lajos urfi odaért, csak magát a „zöld embert” találhatta ott, aki előtte keresztül állotta az utat.

— Méltóságos Székvári és Fenyővári Székky Lajos ur! egy szóra!

Lajos urfi jobbába ragadta kardját, érve „egy szó” alatt a kardok egyforma hangu csatanásait.

— Meg ne támadjon méltóságos uram! mert nincs szükségem a pénzére. Egy szóra, ha tetszik száljunk le a lóról, aztán illő távolban maradhatunk azért, — szólt gunyosan a „zöld ember”.

A rabló leszállt a lováról, Lajos ur szintén azt tev é. Mind a ketten megakasztották a kantárszarat az utszéi fák egyik-egyikéhez. A rabló lerakta minden fegyverét. Erre Lajos urat szintén felszólítá.

— Beszélgetéshez ninesen fegyverre szükségünk! Én gyáván, fegyvernélküli embert meg nem támadok, arra esküszöm.

(Folytatása következik.)

A HÉT TÜKRE.

— Csevegés. —

Meghalt az öreg Pápay!

Bizony szomorú, nagyon szomorú hír ez a magyarra — pedig Pápay nem is tartozott a magyar alkotmány kötelékébe. Ő volt a király kabinetirodájának feje, s ő felsége bizalmas embere. Hányszor, de hányszor segített tanácsával, közbenjárásával a talán veszélyessé válható dolgokat elintézni.

Abban az időben, mikor a magyar állam, mint ilyen, csak geográfiai fogalom volt — egy osztrák államférfiu szavai szerint — 1849-től 1867-ig, mikor a magyar alkotmány csak jámbor óhaj volt — Pápay volt egyike azoknak a titokban, de annál nagyobb erélyvel dolgozó munkásoknak, kik azon fáradtak, hogy ez a jámbor óhajítás testet öltson.

Az 1867 bizonyítja, hogy nem sikertelenül dolgozott.

Ez időtől fogva oly állásban volt, mely hivatal a magyar parlament felügyeletén kívül esik — ő felsége kabinetirodájában viselte a különböző hivatalokat.

Hű szolgálatainak elismerésül a legfelső kegy nem egy ízben tüntette ki rendjelekkel.

Sokat vesztett benne a trón, sokat a magyar nemzet!

*

Most pedig egy merész ugrással — a ravatal fáklyáinak lobogásáról — a házi tűzhely lángjának lobogására térek és kedves olvasóimat, ha megengedik — a konyhába vezetem.

Általános volt a panasz, hogy a mai hölgyek — tisztelet a kivételnek — nem tudnak főzni. Ezen a bajon akar segíteni az «Országos nőképző egyesület», mikor főző tanfolyamot nyit, s az ő érdeme, hogy a legutóbb megtartott vizsgálaton olyan jól illett a vizsgálatra bocsátott «felsőbb» leányok» (helyesebben: «eszményi gazdasszonyok») kezébe a főzőkanál — miként nem illik egy regény sem, akár Marlit, akár Ohnet irta is.

Egy kicsit ugyan gondolkodóba ejt, hogy lám, ma már érdemnek rójuk föl, ha a leány megtanul főzni — hej, régen, régen, valamikor nem volt szabad a leánynak addig férjhezmenni, míg kenyeret sütni nem tudott! Ma már bizonyítványt állítanak ki róla, hogy: „Kenyérsütés: elégséges!”

*

No, most hagyjuk el a konyhát és lépünk a szalonba, a társaság, még pedig a Petőfi-társaság közé, ők is e héten tartották meg nagygyűlésüket, igen díszes és oly nagyszámú közönség előtt, hogy bizony isten, majdnem verekedtek a helyért. Jókainak kellett volna elnökölni, ha beteg nem lett volna — azaz csak a teste volt beteg, szellemét elküldte egy levélben, melyet nyilvánosan felolvastak, és amelyben az írók atyamestere azt mondja, hogy meg b u t u l t.

Oh, édes Istenkém, verj meg engem is ilyen butasággal!

*

Voltunk már most mindenütt, kísérjenek el kedves olvasóim még a színházba is.

A népszínházban Czelesztin apót, egy meglehetősen unalmas operettet adtak, melynek sovány meséje az, hogy egy vidéki prókátornak, ki nagyvárosi hóbortban szenved, Czelesztin apó két milliót hagy örökül oly kikötéssel, hogy két évig a család minden egyes tagja koresmároskodjék, s maga szolgálja ki a vendégeket.

A prókátor egyik leányát egy báró akarja elvenni, de hogy ez mit se tudjon a lealázó (?) helyzetéről, álruhában koresmároskodnak. — Hát ebből a sovány meséből Audran kitűnő zenéje daczára sem lehet kitűnő operettet csinálni.

Sokkal hatásosabb volt az az olasz dráma, mit a vigszínházban adtak elő: az „Álarczok”.

A férj öngyilkos neje ravatala mellett jön rá, hogy neje megcsalta őt legjobb barátjával, s a hullaboncoláskor kiderül, hogy bár a férj nyolcz hónapig uton volt — a nő négy hónapja hordta már gyermekét a szíve alatt. Először meg akarja ölni a csábítót, s magát — de aztán meggondolja, hogy mi lesz a kis leányból, ha ő nem lesz — oda viszi kis lányát a halotthoz és még ő parancsolja neki, hogy csókoljon kezét a halottnak!

Ettől a percztől kezdve kell a férjnek az álarczot hordani. Szegény!

Én.

KÉPEINKHEZ.

Tóth Vilmos. Ő Felsége a magyar parlament egyik részének, a magyar főrendiháznak elnökévé nevezte ki Tóth Vilmost. Az érdekes férfiú — ki egyik előző kormányban miniszter, majd a legfelső számvevőszék elnöke volt, tisztán a saját szorgalmának és szakismereteinek köszönhetette előmenetelét, s ma oly állásban van, mely, amily díszes, hisz elnöke a felső tízezer kiválasztottjainak — ép oly felelőseteljes. — Minden pártérzelemtől menten kell vezetnie azokat az üléseket, melyek hazánk jelene s jövője felett vannak hivatva dönteni.

Chimay hercegné. Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy kis hercegné, akit fény, rang, kényelem és csillogás övedzett, akinek parancsait egy sereg szolga leste és ennek a kis hercegnének a szíve üres volt — úgy hiányzott belőle valami: a szerelem! Ez a kis hercegné persze ábrándos is volt s így ábrándozás közben üti meg fülét egy cigánylegénynek hegedűjátéka. Nagyon szépen esalta ki az a cigány száraz fájából a legszebb, a legbusabb magyar nótákat, úgy hogy még az is, aki nem értette, ringó nádast, végtelen rónát s esárdát és juhnyáját látott — feltűnt lelkében a délibábos pusztá szegénylegényeivel. — Mikor a kis hercegné ezt meghallotta nem volt már olyan kongó üresség szívében, szerelmes volt abba a fekete cigánygyerekekbe, s szerelméért eldobta tizenegyáru koronáját — s fényes palotáját felcserélte a vályog putrival. Ez Chimay hercegné és Rigó Janesi története.

Bellehembem. Megszületett az Üdvözítő — s a három szent király, Gáspár, Menyhért és Boltizsár az istállóban születtek aranyat, tömjént és myrhát hoztak ajándékba és hódolatul. Királyok hódolnak az előtt, ki jászolba fektetve, szénába takarva, télnek idején, csak az anyai szeretet melegétől körülvéve élte első napjait. Képünk a betlehemi élet egy jelenetét ábrázolja, mikor a kis Jézust szerető édesanyja Mária kebléhez szorítja.

A párkák. A párkák fonják eltűnt fonalát — Ők szövik azt az életünkön át — S ha elmetszik, elszakad a fonál — S lelkünk fölé a sirnak éjje száll. — A rokka ha pereg — Sir, sir a kis gyerek — Az anyja remél szép jövőt — Pedig az éri őt — Amit a párka szőtt. — Szép a szövés? — Jó sorsa lesz. — Ha nem: nehéz — Lesz a kereszt. — És éri majd a kín, — Amíg fájdalom. — A párka meg nem könyörül. — És ollójával töviről — Metszi el a fonált. — S ráküldi a halált!

Szerelmi dal. Hej, régi nóta, mégis mindig új marad a szerelem. Ki tilthatná meg szívének, hogy egy-egy szép szempár sugarára erősebben dobogjon? Aztán de sokan vannak, akik nem merik prózában bevallani a leánynak, hogy szeretik, — innen van az a rémsok fűzfapoéta, — aztán ha még egy kissé a zenéhez is ért — hát olyan szerelmi vallomást dalol el a leánynak — hogy ez menten ellágyul és „igent” mond! Természetesen huzódik a leány — de az arcán is meglátszik, hogy inkább a látszat kedvéért huzódik, ám azért jólesik a kis koboldnak a szemrevaló csinos fiú vallomása.

Berzsenyi Dániel. A legnagyobb magyar ódaköltő, a szépnek, fennségeinek, a hazaszeretnek dalosa, — „saját fényében ragyogó csillag.” A magyarokhoz írt első ódája ép oly hatást tett mint a maga idejében Kölesey hymnusa, vagy Vörösmarty szözata. Akadtak, kik az érzés heve, a fenség, nagy, erős gondolatok, lyrai csapongás és gazdag diectió tekintetében Horatius fölé emelték, sőt a zsoltárosok és próféták mellé helyezték őt. Az újítók buzgalma által kiesizolt magyar nyelvet szebben és fényesebben alig használta valaki, mint ő, ki megtestesülése volt az ideális magyar nemesnek. A napokban emelték emlékének szobrot Szombathelyen, amint ezt már egy számunkban megírtuk.

ÉRTESÍTŐ.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter kinevezte *Riesz* József soproni áll. felsőbb leányiskolai tanárt, eddigi minőségében, a VIII. fizetési osztályba, e fizetési osztály harmadik fokozatának megfelelő illetményekkel. — *Rauschmann* Cecilia pozsonyi és *Litschauer* Teréz besztercebányai áll. felsőbb leányiskolai rendes tanítónőket ugyanazoknál az intézeteknél rendes tanítónői minőségben internátusi igazgatónőkké a IX. fizetési osztályba, e fizetési osztály második fokozatának megfelelő illetményekkel, továbbá *Biela* Mária kolozsvári, *Schwarz* Irén kassai és *Moldován* Anna löcei áll. felsőbb leányiskolai segédtanítónőket

rendes tanítónökké a X. fizetési osztályba, e fizetési osztály harmadik fokozatának megfelelő illetményekkel; végül előléptette Miller Gyula máramarosszigeti áll. felsőbb leányiskolai rendes tanárt; Tschürtz Oktávia soproni áll. felsőbb leányiskolai internatusi igazgatónőt és Czigler Ignác kolozsvári áll. felsőbb leányiskolai rendes tanárt a IX. fizetési osztály első fokozatába. — Barabás Ferenc és Balhó János okleveles tanítókat, az albísi állami elemi népiskolához rendes tanítókká kinevezte, továbbá Dergáts Sándor aradi állami főreáliskolai rendes tanárt, saját kérelmére, jelenlegi minőségében, a nagybányai állami főgimnáziumhoz helyezte át. Fölföldi Sándor okleveles tanítót a magyar-emesi állami elemi népiskolához rendes tanítónak. — Horovics Samu okleveles tanítót a szlavnicai állami elemi népiskolához rendes tanítónak. — Poulíngi Gábor és Káibach Józsa okleveles tanítót és tanítónőt a ruttkai állami elemi népiskolához rendes tanítónak és tanítónővé. — Oltean Gy. Antal okleveles tanítót a pojánai községi elemi népiskolához rendes tanítónak. — Thury Erzsébet okleveles óvónőt a nagy-tapolcsányi állami óvóhoz rendes óvónővé kinevezte és Csapari Antal új-dávidházi állami elemi tanítót a tapazdi állami elemi iskolához helyezte át.

H Y M E N.

Eljegyezte: Ifj. Ember János kereskedő, Bán Erzsike kisasszonyt. Hódmező-Vásárhelyt. — Prinz Bertalan Kecsőről Zeidner Flóra kisasszonyt Uzapanyitról. — Klein Vilmos Horovitz Malvina k. a.-t Szolnokon. — Halász Ferenc, Weisz Arankát, Jászberényben. — Neiser Sándor kereskedő, Weisz Janka k. a.-t Szalontán. — Törzsök Gábor, Léway Mariska kisasszonyt Huszton. — Zelmanovits Adolf kereskedő, Vigderovits Mariska kisasszonyt Máramaros-Szigeten. — Grósz József m.-bánhegyesi fakereskedő, Fischer Juliska kisasszonyt Breznóbányán. — Vályi Géza gyógyszerész, Kabdebó Mariska kisasszonyt Talpason. — Lóvy Adolf Reichberger Mariska kisasszonyt Szentesen. — Mórász Sándor, Láber Mathild kisasszonyt Debreczenben. — Téglás István kir. tanfelügyelő, Wolf Ella kisasszonyt Tordán. — Dr. Jeszenszky István, Valentinyi Klementin kisasszonyt Dengelegen. — Ranunkel Ede, Hell Emma kisasszonyt S.-Bányáról. — Farkas Gábor uradalmi titkár, Losonczy Irén k. a.-t Szatmárt. — Márton Béla okleveles jegyző, Csizmadia Szófia k. a.-t Győrteleken. — Szilágyi Tamás áll. tanító, Benes Irén áll. tanítónőt Székely-Földvárt. — Huszár Dezső sárbogárdi főszolgabíró, Tolth Ida kisasszonyt. — Bonyhádi Kliegl Sándor osztálymérnökségi hivatalnok, Heckmann Mariska k. a.-t Simontornyan. — Ifj. Engel Géza Paksról Scheimovits Berta kisasszonyt Pusztá-Ürgéden (Pozsonymegye.) — Géher János, Egi Leontin k. a.-t Czepléden. — Formágyi Dénes dr. Kiss Jolánka kisasszonyt Ungváron. — Léway Gábor, Szőke Margit kisasszonyt Okányban. — Mattyasóczy Matyasovszky Elek albíri bölcsészai Bölcsész Sárolta urnőt Liptó-Szt-Miklóson. — Deutsch Antal, Freyer Etelka kisasszonyt Liptóhíbbén. — Rauchwenger Ármán, Roth Zelma k. a.-t Rabán (Gácsországbán.) — Horváth István, Kálnay Ella kisasszonyt Nyitrán. — Halász Ferenc, Schönfeld Aranka k. a.-t Jász-Berényben. — Palásty Lajos, Almássy Rózsika k. a.-t Alpáron. — Blottler Pál kis-czelli kereskedő, Schwarz Gizella kisasszonyt Ajkán. — Weisz Zsigmond kir. mérnök, Szobotka Peppa kisasszonyt Szegeden. — Pap Ákos Grünwald Lóri kisasszonyt Bugyinban. — Fövenyessy Bertalan, Csorba Mariska kisasszonyt Ongáron. — Eusch Lajos szárcsai nagy-birtokos Mayer Ágnes kisasszonyt Kis-Jécsáról. — Schick Fridrich, Pick Ilona kisasszonyt Komáromból. — Schäffer Adolf, Kurczmann Mariska kisasszonyt Komáromból. — Tordai Lipót, Müller Ilonka kisasszonyt Tordán. — Vukulescu Titus, Borsos Ferike úrhölgyet N.-Szt.-Péteren. — Fodor István Zsadányból. — Moórung Aranka k. a.-t Hevesen. — PapZakariás, Flot Franciska k. a.-t Hevesen. — Alpári Kálmán Jenő, Páv Mariska k. a.-t H.-Szoboszlón.

Nüül vette: Balogh József földbirtokos, Balogh Juliska k. a.-t Szalontán. — Politzer Adolf, Weisz Hermin k. a.-t Petrozsenyiből. — Magyar-Nagy-Zsombori Zsigmond Miklós birtokos Szász Regina k. a.-t Tordán. — Keszler Vilmos, Margulesz Juliska k. a.-t Sárospatakon. — Weiss Sándor somlyóvásárhelyi kereskedő és gyáros Schwarz Mariska k. a.-t. — Rosenberger Mór tihanyi bérlő, Böhm Flóra k. a.-t.

NEMZETGAZDASÁGI RÉSZ.

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Az 1896. évi december hóban 562 jutalékrész irattatott be és nászjutalékok fejében 12,654 frt 55 kr. fizettetett ki. 1896. évi január 1-étől december 31-ig beirt összes jutalékrészek száma 6087, és a kifizetett nászjutalékok összege 156,968 frt 89 kr.

Háztartási cikkeinket, u. m. függönyöket, butorszövegetek, ágyterítőket, főképp ruháinkat gyakran használaton kívül helyezzük csupán azért, mert megfakultak vagy bepiszkolódtak, pedig azok vegyi tisztítás vagy újra festéssel ismét használhatókká tehetők. Minden takarékos háziasszonynak figyelmébe ajánljuk ezen intézményt, alig pár forintnyi összegért mindenki felfrissítheti és az ujjhoz hasonlónak teheti ruhaneműit és háztartási cikkeit. Legjobban ajánljuk erre a célra Berketz István utóda legrégibb fővárosi világkiállítási érmeikkel kitüntetett vegyítisztító és kelmefestő intézetét, Rózsa-tér 3. sz.

Haraggyegyeztvény
Radócsky Horától

ÖSSZETETT SZÁMREJTVÉNY.

Tóthné, szül. Kálmán Gizellától.

I. 9. 5. 6. 1. 5. 4. 8. X.	Perzsa-görög háboru egy alakja.
12. I. 9. 2. X.	Hazánk jelentékenyebb folyója.
10. II. VII. 1. 2.	Szerlemnek Istene.
VIII. V. VII. 9.	Az évszakok egyike.
3. 5. VIII. 13.	Ez egy híres botanikus.
III. III. VIII. 18. 6.	Francia kikötő város.
IX. 9. 5. III. 5.	Régi olasz történetíró neve.
8. 3. II. III.	Női nevek egyike.
6. 7. VII. VI.	Ugy szép, hogy ha kiesike.
1-től 13-ig.	Egy költemény czíme.
1-től X-ig.	Irójának neve.

SZERKESZTŐ POSTÁJA.

P. D. A. urnak. Nagyon örülünk, hogy a küldött album megnyerte tetszését, higgye el, hogy úgy szerkesztőségünk, mint kiadóhivatalunk mindent megtett, hogy e kedves milléniumi emlékalbumot a tartalomnak megfelelő keretben jelenjék meg s e miatt még áldozattól sem riadt vissza. Ez mostanra. A mi kérdésének azt a részét illeti, hogy hajlandók volnánk-e ez évben is egy emlékalbum kiadására — az csak úgy volna lehetséges, ha legalább ötszáz előfizető jelentkezne. Akkor igen. — **H. Sz. J.** urnak. A jó gondolatnak jó alakban is kell megjelenni a külső és belsőnek az összhangja — jó gondolat, jó alakban, ez a jó költemény! Se a gondolatot a formáért, se a formát a gondolatért nem szabad feláldozni. A forma titka pedig abban áll, hogy a rím miatt se a szórend, se a magyarosság — se viszont ne szenvedjenek. Szóval, jót is, jól is. A küldöttek nem váltak be, de azért ne csüggedjen. Rögös az ut a Parnasszus hegyére! — **Wolf Zsella** kisasszonynak. Hogyne! Csak tessék beküldeni. — **Tóth Gyula** urnak, Kecskemét. Mind a három b. levelét vettük, s hogy kérése mindaddig nem teljesült, az nem a mi jóakaratumk hiányán mult, de annyi az előfizetők postája, hogy — ha figyelemmel kíséri — láthatja, hogy e teljesen ingyenes rovat miatt is folyton mellékletet adunk, a mi oly nagyszámú előfizetők mellett, a kiadóhivatalnak áldozatába kerül, de meg tesszük, hogy előfizetőinknek kívánságát kielégíthessük. Amny beküldött közlemény jelent meg már és vár a nyomdafestékre és Ön, december 28 án érkezett levelét mégis háromszor sürgeti már! — **Juhász Sándor** urnak. Köszönjük a küldött dolgokat, alkalomadtán sorát ejtjük. — **Koricsanszky F.** ur. Sziveskedjék a reklamált dolgozatok címét megírni!

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **FARAGÓ SIMON.**

Neumayer Ede könyvnyomdájából, Budapest, VI., Szerecsen-utca 35. szám.